

Rezumat

Proiectul: Asigurarea științifică a calității, eficienței și relevanței procesului educațional în învățământul secundar general, cifrul 15.817.06.16 A a avut ca **scop**: Elaborarea modelelor, metodelor și instrumentelor de sporire a calității, eficienței și relevanței procesului educațional în învățământul secundar-general, valorificând oportunitățile tehnologiilor informaționale și comunicaționale pentru formarea unei personalități integre, social active și creative.

Prima etapă de realizare a proiectului s-a axat pe determinarea conceptelor, analiza detaliată a principalelor elemente esențiale, trăsături care explică mecanismul, procesul, acțiunile proiectate și realizate, conținuturile selectate, strategiile alese, criteriile și modurile de evaluare, relaționarea factorilor implicați, structurarea în timp, optimizarea sistemului, care au fost reflectate în studiul analitic - descriptiv. Determinarea sistemului de caracteristici ale procesului educațional: *explicarea procesului* - caracterul formativ, caracterul informativ, caracterul logic, rațional, caracterul normativ, caracterul axiologic, caracterul sistemic; *dirijarea acțiunilor* – procesul de predare, învățare, procesul managerial, bilateral, educativ, de autoinstruire; *perfecționarea procesului* – proces bazat pe evaluare; pe reglare/ optimizare, vizate în material sunt soclu pentru activitățile teoretice și aplicative demarate ulterior în cadrul proiectului cu impact asupra:

- actelor normative și reglatoare elaborate în cadrul sectorului pentru învățământul general;
- materiale științifice publicate pentru învățământul primar, gimnazial și liceal;
- auxiliare didactice pentru disciplinele școlare.

Rezultatele cercetării obținute au fost reflectate în lucrarea, POGOLȘA, L., CRUDU, V. , BUCUN, N. (coord.) POGOLȘA, L., CRUDU, V. , BUCUN, N., ACHIRI, I., GORAȘ, M., LUNGU, C.,GAICIUC, V., NASTAS, S. ș. a. *Evaluarea curriculumului național în învățământul general*. Studiu. Chișinău: Tipogr. Print-Caro, 2018. 669 p. POGOLȘA, L., CRUDU, V. (coord) ACHIRI, I., GORAȘ, M., LUNGU, C.,GAICIUC, V.,CEAPĂ, V., COTOVIȚCAIA, D., NASTAS, S. ș.a. *Evaluarea curriculumului școlar: Ghid metodologic*. Chișinău: Lyceum, 2017, 76p.

Pentru etapa a doua, rezultatele științifice semnificativ vizează:

1. Investigarea și analiza au constituit sinteza directivelor pentru un nou **Cadrul de referință al Curriculumului Național**. Autori: POGOLȘA, L., CRUDU, V. , ACHIRI, I., GORAȘ, M., LUNGU, C.,GAICIUC, V.,CEAPĂ, V., COTOVIȚCAIA, D., ș.a.
http://particip.gov.md/public/documente/137/ro_3966_CadruldereferintaalCurriculumuluiNaional23022017.pdf
2. Asigurarea unei concepții unitare în dezvoltarea curriculumului pentru disciplinele opționale. În acest sens, itinerarul de cercetare a implicat:
 - analiza conceptelor: disciplină opțională, tipologia disciplinelor opționale, disciplina stabilită de componenta locală, curriculumul pentru disciplina opțională și stabilită de componenta locală.
 - analiza ofertei curriculare pentru disciplinele opționale în învățământul general pentru anul de studiu 2016, care a inclus 49 de curricula, vizate din perspectiva mai multor criterii (tipul de disciplină opțională, componentele curriculumului pentru disciplina opțională, asigurarea cu oferte curriculare pentru fiecare treaptă, clasă; din perspectiva ariei, auxiliare disponibile pentru curriculumul propus etc.)
 - elaborarea **Reperelor conceptuale privind evaluarea curriculumului la disciplinele opționale**. Autori: POGOLȘA, L., ACHIRI, I. (coord.) ACHIRI, I., NASTAS, S., BOTGROS, I., CRUDU, V. Ch: IȘE, Tipogr. „Impressium”, 2017. 22 p.

Elaborarea a 9 proiecte de curricula pentru disciplinele opționale în conformitate cu documentul elaborat: *Repere conceptuale privind evaluarea curriculumului la disciplinele opționale*, fiind aprobate de Consiliul Național pentru Curriculum din cadrul MECC.

Curricula pentru disciplinele opționale:

1. ACHIRI, I., (coord.) ACHIRI, I., CEAPA, V., COPĂCEANU, R., COTELEA, A. Curriculum pentru disciplina opțională. **Matematica aplicativă**. Clasa a IX-a. Ch.: IȘE, Tipogr. „Impressum”, 16 p.
2. ACHIRI, I., (coord.) ACHIRI, I., TODOROV, D., Curriculum pentru disciplina opțională. **Matematica în cotidian**. Clasele a I-a – a IV-a. Ch.: IȘE, Tipogr. „Impressum”, 32 p.
3. ACHIRI, I.; CEAPA, V.; BAȘ, L. Disciplină opțională. **Matematică distractivă**. Curriculum pentru clasele a V-a – a VI-a). http://www.edu.gov.md/sites/default/files/curriculum_matematica_distractiva_clasa_5_6.pdf
4. ACHIRI, I., CEAPA, V., COPĂCEANU, R., COTELEA, A., Curriculum pentru disciplina opțională **Istoria matematicii**. Clasele a X-a – a XII-a. Ch.: IȘE, Tipogr. „Impressum”, 22 p.
5. ACHIRI, I.; ZACON V. Curriculum pentru disciplina opțională **Aritmetica mentală și Abacus**. Copii de 7-9 și 10-14 ani. Chișinău, 2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_optional_aritmetica_mentala_si_abacus_7-9_anii_10-14_anii.pdf
6. CERNEI, E., CRUDU, V., GRÎU, N., autorii: STATE, L., GRÎU, N., COTOVIȚAIA, D., NASTAS, S. Curriculum pentru disciplina opțională, clasele a V-a – a IX-a, **Lectură pentru ghidare în carieră**.
7. GODOROJA, R. Curriculum opțional pentru disciplina **Produsele chimice și securitatea personală**. Clasa a VIII-a. Chișinău: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. http://edu.gov.md/sites/default/files/cnc14curriculum_produsele_chimice_si_securitatea_personala.pdf
8. HÎNCU, I.; PISĂU, A. Curriculum la disciplina opțională **Muzica modernă și TIC**. Clasele a V-a – a VI-a. Aprobate în ședința Consiliului Național pentru Curriculum (Ordinul MECC nr.792 din 25 mai 2018) https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_optional_muzica_moderna_si_tic_cl.v-ix.pdf
9. POGOLȘA, L., DRUMEA, L. (coord.) MISTREANU, T., NASTAS, S. Curriculum pentru disciplina opțională **Educația în bioetică**. Chișinău: Almos Plus, 2017. 40 p.

Relevanța rezultatelor științifice obținute în 2017 este confirmată de următoarele elaborări teoretice și aplicative:

Repere conceptuale și metodologice ale modelelor, tehnologiilor didactice avansate pentru eficientizarea procesului educațional în cadrul disciplinelor școlare, care vizează:

- ✓ analiza conceptele-cheie: *procesul de predare – învățare, model, tehnologii didactice, strategie, metodă, tehnică*;
- ✓ determinarea modelele de abordare a procesului de învățământ (Modelul interactiv; Modelul sistemic; Modelul informațional; Modelul cibernetic; Modelul comunicațional; Modelul câmpului educațional/ al spațiului de instruire; Modelul situațiilor de instruire)
- ✓ 68 p. ISBN 978-9975-48-141-0.

Lucrări metodologice axate pe 3 filiere:

1. Suport didactic cu caracter generalizator, instrumente valabile pentru majoritatea disciplinelor școlare, experimentat în 15 instituții din învățământul general din țară, reflectat în:
 - Ghid metodologic. *Instrumente de implementare a tehnologiilor în învățământul general*. Autori: NASTAS, S. (coord.) PISĂU, A., HÎNCU, I. Chișinău: IȘE, 2018.
 - Ghid metodologic. *Eficiență și calitate în abordarea procesului educațional*: Autor: BOTGROS, I. Chișinău: IȘE, 2018. Tipografia Print-Caro,

2. S-au elaborat Suporturi didactice la disciplinele școlare fizica, educația muzicală.
3. O finalitate realizată în paralel, dar cu pondere pentru învățământul general este oferirea Suportului didactic pentru disciplinele opționale, care astăzi nu se pot bucura de asigurarea cu auxiliare. Astfel, la Curriculum opțional propus pentru gimnaziu *Lectura pentru ghidarea în carieră*, elaborat în cadrul sectorului și aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum s-a propus anul acesta setul de auxiliare pentru toată treapta gimnazială (cl. 5, 6, 7, 8, 9).
(Coord. Grîu N.)

Rezultatele științifice pentru anul 2018 se centrează în jurul conceptului evaluare școlară.

În acest context a fost elaborată noua paradigmă a evaluării - ECD, clasele primare. Elaborarea *Metodologiei privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori (învățământul primar). Ghidul de implementare a ECD în clasele primare.*

Dezvoltarea conceptului ECD în învățământul gimnazial și liceal:

Metodologia de evaluare criterială prin descriptori la disciplinele. Educație muzicală, Educație plastică, Educație tehnologică și Educație fizică. Clasa a V-a,

Metodologia de evaluare prin descriptori la disciplina educație pentru societate. Clasele V și X;

Metodologia de evaluare criterială prin descriptori la disciplina dezvoltare personală, Clasa a V- IX,

Metodologia de evaluare criterială prin descriptori la disciplina dezvoltare personală Clasa a X- XII;

Dezvoltarea evaluării criteriale prin descriptori în învățământul general, în contextul dezvoltării reconceptualizării curricula: conceptualizarea structurală a metodologiei de evaluare criterială prin descriptori; elaborarea criteriilor de succes la disciplinele școlare; eficientizarea metodologiei ECD prin descriptori.

Elaborarea monografiei colective: *Calitate, eficiență și relevanță în procesul educațional în învățământul general.* Autori: NASTAS, S.; FRANȚUZAN, L.; BOTGROS, I.; ACHIRI, I.; HÎNCU, I.; PISĂU, A.; CUREA, N.; GODOROJA, R.

Rezultatele teoretico-practice ale cercetării au fost aplicate pentru eficientizarea procesului educațional din învățământul general prin elaborarea unui sistemului de produse relevante și semnificative, și anume: Repere conceptuale privind evaluarea curriculumului la disciplinele opționale; Cadrul de referință al Curriculumului Național; Repere conceptuale privind elaborarea curriculumului la disciplinele opționale; Documente de curricula opționale (9 curricula opționale); Suporturi didactice pentru disciplinele opționale; Modele de evaluare în contextul dezvoltării reconceptualizării curricula; Metodologiei privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori învățământul primar; Conceptualizarea metodologiei de evaluare criterială prin descriptori în învățământul general.

Beneficiari de rezultatele cercetării sunt: Factorii de decizie și de control din sistemul de învățământ (Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Direcțiile de Învățământ); Cadrele didactice responsabile de realizarea calitativă a procesului educațional la treapta primară, gimnazială și liceal; Elevii responsabili de propria sa formare și părinții.